

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XI

urn:nbn:de:bsz:31-97032

recolligat. Serpentem naturæ munere vincit Spiritu enim fortiter attracto, educit è latebris, post procumbentem vorat. Insequitur balneum epulas cancrorum, quæ esus, lachrymæ denique funduntur, in lapidem Bezoart vertuntur effusa. Perit, si his non præmissis biberit, *Gesner.*

CAPUT XL
DE CANE.

Multa in Cane miranda, partus, sagacitas, mortuus, docilitas, fidelitas, & alia. Cæcos gignit catulos, qui, quo largiore aluntur lacte, & tardius vident; vulgaris tamen terminus septimus est dies, si cito fit; vigesimus, si tarde. Quidam tradunt, si unus gignatur, nono die cernere, si gemini decimo, idemque in singulos adjici, totidemque esse tarditatis luces: ab ea denique quæ fœmina sit ex primipara genita, citius cerni. Optimus in fœtu qui novissime cernere incipit, aut quem primum fert in cubile fœta. *Albertus* scribit, visam sibi è mastinorum genere canem, quæ primo novendecim simul peperit, post octodecim, tredecim tandem. Sagacitas ei tanta, ut nunquam canis carnem, ne varietate quidem condimentorum fallacissime temperatam, degulset. In Scorïa genus est quoddam, quod furem persequitur, qui si fluvium trajecterit tranat & idem, in adversam ubi appulit ripam, tamdiu in gyrum procurrere non cessat, donec odoratu vestigia assecutus fuerit. *Gesner.* Rabidi morsus & mire venenatus & lethalis est. (corripitur autem rabie circa caniculares menses, ex nimio dentium dolore; restituitur sibi, si, helleboro cum polenta comesto, evomerit) Vrina enim rabidi calcata, maxime nocet ulcus habentibus, & observatum aggregari vulnera illorum introitu qui unquam fuerint canis dente læsi: iidem gallinatum incubatus, pecorum fœtus abortu vitiant. Recruduit cuidam duodecimo post mortuum anno in brachio vulnus. Et intra biduum obiit.

Albertus.

Albert. Hydrophobia inprimis admorsos vexat, & quod magis mirum, septennio quamvis latuerit. Libera- rum se existimabat quidam aqua marina lotus; post aliquot tamen menses ligni cornui contactus morbum reduxit: *Gesner.* Quin in urina illorum canum appa- rere, dicuntur capita. Docilitatem & fidelitatem quod spectat, multa suppetunt exempla. Advocabat servos Francisci Marchionis Mantuæ canis; trahunt currus, sarcinas in itinere portant in Ibsifbur regio- ne Tartariæ. ferebat Lovaniensis apud *Lipsium Cent. 1. ad Belg. Epist. 44.* Bruxellas literas, referebat & in- de; Bruxellensis pecuniam ad macellum, carnem è macello domum portabat: propugnabat contra impe- tentes eandem partem de præda atripebat victus. Rhodi Christianos à Barbaris dignoscebant. *Gabell. in Hi- stor.* Agytæ cujusdam sub Iustiniano principe, proje- ctos in medium annulos unicuique reddebat, mari- tam, viduam, virginem, prehensa notabat veste. Deni- que quidam apud *Plutarchum* hominis veneno tollendi referebat speciem. Fidelitatis egregiæ admirandum exemplum, apud *Scaligerum* in exercitationibus legi- tur: cujus fide & verbis idem appono. *Offensus amici sive potentia sive perfidia quidam regis aulicus, eum ex insidiis obruncat, atque in avio agro sepelit: Venaticus canis ibi tum forte hero comes fuerat; u amore victus diu sedit in tumulo. Posteaquam fames pietatem superavit, atque in aulam sine domino reversus est, rati illius contu- bernalis bestiam temere vagari, cibum ei dari jubent. Satur ille ad tumulum redit, it, redit toties, ut primum suspicio invaderet animos incerta quædam ac fluctuans: mox etiam certi esse viderentur, heri id fieri desiderio. A- beuntem persecuti, deprehenso telluris tumore effossim ca- daver atque agnitum afficiunt sepultura. Canis exequiis peractis, socius sit eorum, quibus fuerat dux ad pervestigandum. Tandem aliquando in aulam, ubi homicidæ re- disisset, eum conspicatus canis, magnis illico editis latrati- bus agre ab impetu cohibetur, quo tanquam indice, aucta suspicio, in multorum animis certa fides evasit. Cæte- rum bestia perseverantia in ejus odio atque persecutione,*
etiã

NDA
unere vixit spin
uocetis, postquam
m epulis canum
luntur, in laudib
is non præmitti

XL
N E.

us, sagacitas, m
lia. Cæcos pigra
acte, & canum
rimos est dies, si
m tradunt, si us
ni decimo, idem
e carditatis lues
cipata genita, e
illime cernere
ole fata. Alter
genere canem, q
post octidua
na, ut non paco
condimentum
In Scoria gen
ut, qui si floran
lam ubi appulsi
cessat, donec
Rabidi morali
corripitote auro
limbo decem di
cum polenzæ cor
si calcaza, maza
vratum aggregat
tu fæctis canibus
us, precorum bes
tem duodecimo part
Et ita bilant